

Szentiváni Újság

SANKTIWANER ZEITUNG

A forradalomra emlékeztünk

12.

Átadták az emlékérmeket

Pilisi Len Látogatóközpont

7.

Megújult a környék legjelentősebb bemutatóhelye:
Környezeti nevelés és természetvédelmi munka egy helyen

Richolm Erik képviselő

8.

Energikus, fiatal, de tapasztalatokban is bővelkedik,
és mindig tele van új ötletekkel

Mi a helyzet a szolgáltatóknál?

10.

A települést érintő áramszünetekről és a rendkívüli
vízhiány okairól kérdeztük a polgármestert

IMPRESSZUM

Főszerkesztő:
Sólyom Ágnes

Munkatársak:
Balasi Anikó szerkesztő-újságíró,
Botzheimné Szűcs Emese újságíró,
Komáromi-Bauknecht Hajnalka
újságíró,
Lichtneckert Eszter
olvasószerkesztő, korrektor,
Szima Roland tördelő

Felelős kiadó:
Pilisszentiván Község
Önkormányzata

Nyomdai munkák:
Virtuóz Kiadó
és Nyomdaipari Kft.
Felelős vezető: Tolonics Gergely

Megjelenik havonta
300 példányban.

Az újság előfizethető,
ehhez a megrendelőlap
beszerezhető az önkormányzat
ügyfélszolgálati irodájában, vagy
letölthető a község honlapjáról.

SZERKESZTŐSÉG ÉS HIRDETÉSFELVÉTEL

06 30 971 3161
szentivaniujsgag@buzamezo.hu

2020/NOVEMBER

A lapszámot november 6-án zártuk.
A címlapon: Látogatóközpont,
fotó: Szima Roland

KÖVETKEZŐ LAPZÁRTA

2020. november 27.
A decemberi lapszám december
15-én jelenik meg.

ELŐFIZETÉS

Terjesztéssel és előfizetéssel
kapcsolatos ügyintézés:
Baranyi Krisztina önkormányzati
kapcsolattartó, művelődésszervező
baranyikrisztina@pilisszentivan.hu
06 70 902 6710

A Szentiváni Újságra egész évben
előfizethetnek a fenti elérhetősé-
geken, a hónap 10-éig beérkezett
megrendelések a következő hó-
naptól lesznek érvényesek.

Tartós vízhiány

November 2-án, hétfőn előre nem látha-
tó okok miatt elhúzódtak a vízvezeték-
karbantartási munkálatok a Ságvári
utcában. Ennek következtében vízhiány
alakult ki Pilisszentiván nagy részén. A
Duna Menti Regionális Vízmű Zrt. mun-
katársai csak fokozatosan állították visz-
sza a vízszolgáltatást. Poppréné Révay
Gyöngyi polgármester kérésére a Pilis-
szentiváni Polgárőrség és Tűzoltó Egye-
sület este 8 óra előtt vízosztásba kezdett
az érintett utcákban, a lakosságot pedig
hangosbemondón keresztül értesítet-
ték a segítségéről. 2,5 óra alatt több mint
2000 liter vizet osztott szét 2-es fecskén-
dőjével az egyesület a Bem, a Templom-
hegy, a Petőfi, a Kossuth, a Fenyves, a
Ságvári, a Lenvirág és a Borbála utcák-
ban, valamint az István-aknánál.

Bekapcsolták a lámpát

Üzembe helyezték a forgalom-
irányító lámpát a pilisszentiváni
kihajtónál november 3-án. A beru-
házással biztonságosabbá vált a
10-es úton való közlekedés. A lám-
pa működését szenzorok vezérlik,
így a piros, sárga és zöld jelzések
időtartama a mindenkor forgalmi
igényekhez igazodik. A lámpák
éjszaka sárgán villognak. Várha-
tóan egy hónap múlva az addigi
tapasztalatok alapján – amennyi-
ben szükséges – finomhangolják a
rendszert.

Megszülettek

Havassy Márton 2020. 10. 17.
Apa: Havassy Dániel
Anyja: Árvai Dalma

Hadi Harmat 2020. 11. 03.
Apja: Hadi Tibor
Anyja: Galba Annamária

Házasságot kötöttek

2020. október 10.
Huy Gábor
Veller Nikolett

2020. október 10.
Benyóczki Zsolt Tibor
Wenczel Dóra Mária

2020. október 10.
Bodnár Miklós
Kovács Etelka

2020. október 17.
László Imre
Gaszó Alexandra

2020. október 24.
Schreck Tamás
Meleg Tímea

2020. október 30.
Szlama Zoltán
Lack Adrienn

AZ ÜLÉSTEREMBŐL

Az őszi időszak második – és mint utóbb kiderült, utolsó – ülését tartotta meg a képviselő-testület október 19-én. Az ülésen számos fontos téma szóba került, ezekről készült részletes beszámolókat az alábbiakban olvashatják.

Október végén rendbe tették a temető környezetét.

Napirend előtt

A hivatalos napirendek megtárgyalása előtt a képviselőknek most is lehetőségük nyílt arra, hogy napirend előtti felszólalások keretében néhány aktuális kérdéstről beszéljenek. Felvetették, hogy a községgazdálkodási csoport mindenszentek és halottak napja közeledtével fordítson kiemelt figyelmet a temető parkolójának rendbetételére és a temető környezetében található rózsák ápolására. Szó esett az úthálózatról is. Egyrészt képviselői kérés volt, hogy a következő bizottsági ülésen tárgyaljanak az Erzsébet park és az Alsóret utca javításairól, másrészt elhangzott, hogy jó lenne, ha a felújított Szabadság soron új járda épülne, ehhez azonban pályázati forrás bevonására van szükség. A pályázatokkal kapcsolatban a polgármester örömmel újságolta el, hogy három szentiváni egyesület is nyert a Magyar Falu Program Falusi Civil Alap pályázaton. A nyugdíjas, a helytörténeti, valamint a nagycsaládosok egyesülete egyenként 2 millió forint támogatást nyert el, részben rendezvények megszervezésére, részben infrastrukturális fejlesztésekre.

Az előző testületi ülésen a képviselők átfogó, előzményeket is tartalmazó előterjesztéseket kértek a hivataltól, hogy az egyes témákról minél több információhoz jussanak. Az októberi testületi ülésre készült előterjesztések ennek megfelelően már tartalmazták az előzetes információkat.

Művelődésszervező álláshely létesítése

2021. januártól minden települési önkormányzat köteles közművelődési szakembert alkalmazni, amennyiben igényt tart a lakosságszám alapján meghatározott kulturális normatívára. Új törvényi kötelezettség az is, hogy a közművelődési szakember nem lehet közalkalmazott, hanem az új munka törvénykönyve hatálya alá kell tartoznia. Ennek megfelelően a képviselők úgy döntöttek, hogy az eddigi kulturális szervezői közalkalmazotti álláshelyet megszüntetik, helyette pedig egy új, művelődésszervezői álláshelyet hoznak létre, és erre a posztra az előírásnak megfelelő végzettségű szakembert vesznek fel.

Változtak a házasságkötési díjak

A képviselő-testület tárgyalta a házasságkötés szabályairól és díjairól szóló rendeletet. Ezentúl a házasságkötés csak az anyakönyvvezető irodájában és az emeleti tárgyalóban lesz ingyenes, a földszinti díszterem használatáért a jövőben terembérlési díj fizetendő. Meghatározták az anyakönyvvezetői díjakat és a kedvezményeket is. A fizetendő díj mértékét befolyásolja, hogy a házasságkötés munkaidőben vagy azon kívül, illetve hivatali épületen belül vagy külső helyszínen történik.

A rendelet módosítása azt is maga után vonta, hogy – a közművelődésről szóló törvénynek megfelelően – a hivatal dísztermét közösségi színtérnek jelölték ki.

Pénzügyi jelentés és az egyesületek támogatása

A testület egyhangúlag elfogadta a község 2020. első félévi pénzügyi jelentését, amely arról ad számot, hogyan teljesültek a 2020-ra elfogadott költségvetési tervek. Idén a koronavírus-járvány miatt több közösségi rendezvény is elmaradt, ezért az önkormányzati pályázati támogatások mértéke is helyenként módosult. Az éves viszonylatban visszatartott összeg összesen 5 141 106 forint.

A polgármester köszönetet mondott Geiselhardt Anett pénzügyi osztályvezetőnek és a munkatársainak a pénzügyek terén végzett precíz munkájukért.

Szeptember 30-ig a teljes éves tervezett adó-bevétel befolyt. A számok a következőképpen alakultak:		
	Tervezett összeg:	Befolyt összeg:
iparűzési adó	410 millió Ft	436 millió Ft
épitményadó	11 millió Ft	12,361 millió Ft
pótlék	400 ezer Ft	458 166 Ft
talajterhelési díj	500 ezer Ft	1 059 952 Ft

Peren kívüli egyezség

Már három éve folyik a per az önkormányzat és a Templomhegyi lépcsőt tervező Vár-Kert Kft. között amiatt, hogy az önkormányzat visszatartotta a pénzt a tervek leadásában való késedelmes teljesítés miatt. A közelmúltban a vállalkozó ügyvédje egyezségi ajánlatot tett. A testület most a pénzügyi bizottság javaslatát elfogadva a peren kívüli egyezség megkötése mellett döntött, és megegyezésként a felperes által követelt összegnek az 50%-át, 694 690 forintot fizet meg.

Ingatlaneladás

A fejlesztési és műszaki bizottság még 2019-ben áttekintette és bejárta azokat a zártkerti ingatlanokat, amelyeknek az önkormányzat résztulajdonosa. A bizottság akkor azt javasolta, hogy az önkormányzat egyes ingatlanjait ajánlja fel megvételre a tulajdonostársaknak. Ilyen a Zsíroshegyi dűlőben található 2230 hrsz.-ú ingatlan is. A tulajdoni hányad értébecslését követően, valamint a tulajdonjogok tisztázása után a testület most úgy döntött, hogy az érintett ingatlanban fennálló tulajdonrészét értékesíti a tulajdonostársnak, 2 600 000 forint értékben.

Légvezeték helyett földkábel

A lakossági áramfogyasztás és a fogyasztói igények egyre nőnek. Azért, hogy a növekvő igényeket ki tudja elégíteni, az Elmű folyamatosan fejleszti elektromos hálózatát. Mivel a fejlesztések önkormányzati területet érintenek, a beruházásokhoz az önkormányzat tulajdonosi hozzájárulása is szükséges.

A tervezett fejlesztésekkel érintett terület: a Pilisszentivánt és Solymárt összekötő járda a főút mentén, melynek meglévő térkőburkolata alá 22 kV-os földkábel kerül. A védőcsőbe helyezett kábel megkerüli a szennyvíztátemelőt az út felől, majd visszatér a tó és a szikkasztó csapadékvíz-tároló közötti járda alá. Ezt követően a bányatelepen a Bagolyvár előtti Bányatelepi úton – az Aranyhegyi patak alatt útátfúrással – a Szabadság u. 49. szám előtti belső úton csatlakozik a nagykovácsi vonalra. Ezen a ponton kapcsolóállomás létesül.

Az Elmű kérelmére a testület megadta a munkálatokhoz szükséges kezelői és tulajdonosi hozzájárulását, egyúttal felkérte a polgármesteri hivatalt, hogy a fejlesztés után ellenőrizze, hogy ott, ahol az utakat és a járdaburkolatot felbontották, a helyreállítást is megfelelően elvégezte-e a kivitelező.

Van még egy tervezett fejlesztés, amely nem érinti Pilisszentiván közigazgatási területét, ám az áramellátását igen: a nagykovácsi Antónia-árok 20 kV-os légvezetékét 20 kV-os földkábel fektetésével váltják ki.

A napirend kapcsán szó esett a közelmúltban tapasztalt, rendkívül gyakori áramszünetekről is. A polgármester hangsúlyozta, hogy az önkormányzat írásban is jelezte a problémát a szolgáltató felé és kérte annak kivizsgálását.

Rendezvények év végén

A koronavírus miatt idén számos közösségi rendezvény maradt el a községben. A testület októberi ülésén döntött arról, hogy az idén még két rendezvény megszervezését engedélyezi: Borbély László könyvbemutatóját november 11-én, illetve december 4-én Bányászat és irodalom címmel egy megemlékező estet Sánta Ferencről, Medvigy Endre irodalomkutató közreműködésével. Az azóta meghozott, november 11-től érvényes állami rendelkezések értelmében azonban végül ez a két rendezvény is elmarad.

Gördülő fejlesztési terv

A testület elfogadta a DAKÖV Kft. 2019. évi beszámolóját, valamint a 2021–2035 közötti időszakra szóló gördülő fejlesztési terveket. Az ülésen felvetették, hogy érdemes megvizsgálni, hogyan lehetne a szivattyú működtetéséhez szükséges elektromos áramot – alternatív módon, akár napkollektor megépítésével – a jelenleginél költségkímélőbb módon biztosítani.

Vízvezetési gondok

A közelmúlt nagy esőzései miatt a Klapka és a Szőlő utcákban több ház is beázott, mivel ide Pilisvörösvár irányából jelentős csapadék érkezik. A Fejlesztési Bizottság javaslatára a testület úgy döntött, hogy tárgyalásokat kezdeményeznek Pilisvörösvár önkormányzatával az érintett településrész vízvezetésének megtervezéséről és kivitelezéséről.

Kitüntettek

Pilisszentiván Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Pilisszentivánért Emlékérmeket adományozott a Ludwig és Mentési Kft. ügyvezetőjének, Ludwig Klárának, valamint Dienes Andreának, az ország cukormentes tortája elkészítőjének. A díjakat – a tavasszal megítélt kitüntetésekkel együtt – ünnepélyes keretek között október 22-én adták át.

Hársfa az iskola és a templom közötti téren

Különböző fórumokon több alkalommal is felmerült már, hogy célszerű lenne megújítani az iskola és a templom közötti területet. A téren évekkel ezelőtt egy öreg hársfa állt, melyet támfal vett körül. A testület a mostani ülésen arról határozott, hogy a községgazdálkodás munkatársai bontsák el a régi hársfa támfalát, helyére pedig egy kislevelű hárs ültetését rendelte el. A gyalogos balesetek elkerülése érdekében a területet ideiglenesen körbekerítik. Az önkormányzat a tér kialakításának komplex tervezéséhez első körben az egyházközséggel veszi fel a kapcsolatot, ugyanakkor felmerült az is, hogy a tervezésbe a lakosságot is be lehetne vonni. Volt olyan képviselő, aki úgy nyilatkozott, hogy akár a tiszteletdíját is felajánlaná annak érdekében, hogy a tér megújuljon.

A testületi ülés óta a községgazdálkodás munkatársai elbontották a régi támfalát, a milleniumi emléktáblát az új hársfa elültetéséig biztonságba helyezték.

Tűzoltószertár telekalakítás

Elfogadták a tűzoltószertár építésével kapcsolatos telekalakítási tervet. A szeptemberi polgármesteri interjúban írtunk arról, hogy a tűzoltó-egyesület bővíteni szeretné jelenlegi szertárát. Mivel az épület önkormányzati tulajdonú területen található, a tervezett beruházáshoz rendezni kell a jogi hátteret. A téma tárgyalása komplex megközelítést igényel, így a helyi építési szabályzat módosítására is szükség lesz.

Bányász szobák átadása

A testület a Magyar Falu Program pályázati támogatásából felújított József Attila utca 9. és 11. számú épületek ünnepélyes átadását október 29-én 15.00 órára tervezte, ám az ünnepség végül a koronavírus-járvány miatt elmaradt.

Poppréné Révay Gyöngyi átadja a bányász emlékszobák kulcsait Kovács Zoltánnak, a Helytörténelmi Egyesület elnökének. Az ünnepség a járvány miatt elmaradt.

Növénytelepítés és fakivágás

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a község zöldterületeinek gondozására. Az októberi testületi ülésen több közterületet érintő növényültetési és fakivágási kérelmet is megtárgyaltak. Ennek eredményeképpen a Bányász utcai közterületre kizárólag alacsony növésű, élő, lágyszárú növények ültetését engedélyezte a testület, a Szabadság út 196. szám előtti közterületre pedig két vérszilva telepítésére adott engedélyt. A képviselők hozzájárultak a Hársfa utcában történő fakivágási kérelemhez, a kivágott fák pótlására pedig 5 gyümölcsfa ültetését javasolták. A növények gondozása minden esetben a kérelmező feladata.

MEGÚJULT A KERESZT

Mint arról már a korábbi lapszámokban is beszámoltunk, a német nemzetiségi önkormányzat még 2019-ben benyújtott egy pályázatot útmenti kereszt felújítására a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság által megbízott Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-hez. A pályázat keretében önkormányzatunk, a Pilisszentiváni Német Nemzetiségi Önkormányzat 736 000 forint vissza nem térítendő támogatásban részesült, melyet a Templom-hegyi lépcső tetején álló kereszt felújítására fordítottunk.

A keresztet 1927-ben hálából állította Marlok Márton és felesége, Richolm Terézia, miután Mártonnak a háborúban megsérült lábára ráesett egy kútkáva, és a sérülésből szerencsésen felgyógyult. Az elmúlt évtizedekben a műkö kereszt teljesen elkoszolódott, több helyen megrepedt, szakszerűlen javítási nyomok csúfították, a feszület rozsdásodott, és a felületi megmunkálás teljesen elkopott.

A felújítás során a fent említett hibák javítása mellett a keresztet impregnáltattuk. A márványtáblát is kicseréltük, melyen az eredeti feliratot kiegészítettük egy német nyelvű szentírási idézettel. A feliratok aranyozott gót betűkkel készültek. A felújított kereszt megáldását a jelenlegi járványhelyzetre való tekintettel később tartjuk majd meg, erről időben tájékoztatni fogjuk a lakosságot.

Ezúton is köszönetünket fejezzük ki az államtitkárságnak és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-nek a pályázati támogatásért, valamint Sax László kőfaragó mesternek az igényesen elvégzett munkájáért. Bízunk benne, hogy a következő években sorra újulhatnak meg keresztjeink.

Richolm Erik

Adományból újult meg a bányász emlékszoba terasza és tetőszerkezete. Az adományozó kérésére a nevet nem közöljük.

A községgazdálkodás munkatársai felújították a tájház kapuját.

Befejeződtek a munkálatok a Szabadság soron. Az útszakaszon megújult az aszfaltréteg, és új szegélyek épültek.

ÁTADTÁK A LÁTOGATÓKÖZPONTOT

Megújult a településünkön található Pilisi Len Látogatóközpont, mely a Budai-hegység legjelentősebb ökoturisztikai bemutatóhelye. Az átadási ünnepségre október 30-án került sor számos meghívott vendég jelenlétében, akik elsőként pillanthatnak bele az új, interaktív kiállításba.

Az eseményen beszédet mondott Rácz András, az Agrárminisztérium környezetügyért felelős államtitkára, Popprné Révay Gyöngyi polgármester, Zambó Péter, erdőért és földügyekért felelős államtitkár, Reinitz Gábor, a Pilisi Parkerdő Zrt. vezérigazgatója, valamint Fűri András igazgató. A fuvolszóval kísért ünnepélyes szalagátvágást követően a vendégek a látogatóközpont környezeti

nevelőinek segítségével megtekintették az új kiállítást is, mely a modern kor elvárásainak megfelelően minden korosztály számára szórakoztató és informatív módon mutatja be a Szénások Európa diplomás terület élővilágát és a természetvédelmi munkák fontosságát.

Az átadás után nem sokkal sajnos ismét szünet következik az intézménynél, a november 11-én bevezetett járványügyi előírások miatt ugyanis a Pilisi Len Látogatóközpont jelenleg nem látogatható.

Forrás: DINPI

Rácz András, az Agrárminisztérium környezetügyért felelős államtitkára

Az átadónapségről készült fényképes beszámolóinkat az újság decemberi számában olvashatják majd.

AZ ÚJ GENERÁCIÓ KÉPVISELŐJE

Richolm Erik saját elmondása szerint nem egy otthon ülő ember, nem csoda, hogy a község önkormányzatában és a nemzetiségi önkormányzatban is aktív szerepet vállal. Energikus, fiatal, de tapasztalatokban is bővelkedik, és mindig tele van új ötletekkel.

A helyi önkormányzati választásokon 2019-ben indult először, mégsem teljesen új az Ön számára a képviselői szerep.

Már hat éve a német nemzetiségi önkormányzat tagja vagyok. 2014-ben indultam először a nemzetiségi választásokon, így nemzetiségi képviselőként ez a második, önkormányzati képviselőként pedig az első ciklusom.

Mi készítette arra, hogy mindkét választáson induljon?

Nem vagyok egy otthon ülő típus, jellemző rám, hogy több mindennel foglalkozom egyszerre. Mindig megvolt és most is megvan a véleményem szinte mindenről, és ezt nem rej-

tem véka alá. Régebben is nagy figyelemmel kísértem a helyi döntéseket. 2019-ben úgy éreztem, hogy vannak bizonyos dolgok, amelyekre személyesen szeretnék hatni. Mindig jobbító szándékkal közelítem meg az ügyeket. Egyszerűen úgy éreztem, hogy van kedvem, lelkesedésem és energiám, hogy ebbe is belevágjak.

Ha most röviden összegeznie kellene a terveit, melyeket emelné ki?

A 2020-as évben a koronavírus mindannyiunk életét felborította, így van ez az önkormányzat esetében is. A jelenlegi helyzetben a pénzügyi stabilitás fenntartása az elsődleges, hiszen ez képezheti minden jövőbeli tervünk alapját. Sajnos az állam elvette a gépjárműadóból származó bevételeinket, az elmúlt időben elnyert pályázatokhoz pedig még milliós nagyságrendben kellett saját forrásokat biztosítani, hogy azok megvalósíthatóak legyenek. Mindemellett látható, hogy a járvány okozta gazdasági válság következményei csak a jövő évben fognak minket elérni, így biztos vagyok benne, hogy a 2021-es év még nehezebb lesz. Éppen ezért a költségvetés kialakításánál mindenképpen egy szoros, költségoptimalizált nézőpontot szeretnék képviselni. Ennek a kidolgozása még előttünk áll.

Úgy érzem, az önkormányzatnak javítania kellene a kommunikációján a lakosság felé, korszerűbb honlappal, folyamatosan frissülő, vállalható tartalomfeltöltéssel. Támogatnám a rekreációs célú lehetőségek bővítését is, például a Slötyi környékén. A kulturális, közösségi élettel kapcsolatban úgy gondolom, hogy az életünk jelenleg itt szenved a egyik legnagyobb hiányt, hiszen ezeket az alkalmakat nem élhetjük meg. Nagyon fontos tehát, hogy azokat, akik a községünkben ehhez hozzátesznek, továbbra is támogassuk, ösztönözzük.

Az, hogy egyszerre nemzetiségi és önkormányzati képviselő, sőt az országos nemzetiségi önkormányzatnál is van szerepe, inkább előny vagy nehézség?

Ebből fakadó nehézséget nem tapasztalok. Az előző nemzetiségi ciklus igen termékeny volt, de azért maradt még tennivalónk. Azzal, hogy a település önkormányzati munkájában

is részt veszek, nagyobb befolyással bírok arra, hogy a falut milyen merrebe tereljük. A Magyarországi Németek Országos Önkormányzatában betöltött képviselőségem részéről nem volt tervezett, a választások előtt kértek fel erre. A közgyűlésben látható egy fiatalítási kezdeményezés, a 47 tagból közel tízen fiatalok vagyunk, és működik ifjúsági bizottság is, amelynek szintén tagja vagyok. Összességében úgy érzem, hogy az önkormányzatiság három különböző területéről származó tapasztalataim nagy előnyt jelentenek számomra, hiszen egyidejűleg rálátásom van a helyi ügyekre és az országos trendekre. Koromhoz képest így igen sok tapasztalattal rendelkezem, több nézőpontból látom a dolgokat. Tudom, hogyan dolgozik a hivatal, a közgyűlés, ismerem az önkormányzati feladatokat és munkámból adódóan a piaci elvárásokat.

Mindemellett a 90 tagú Werischwarer Heimatwerk vezetője, táncol a szentiváni tánc csoportban és főállásban dolgozik egy multinál. Mit csinál szabadidejében?

A Covid hozadéka, hogy egy kicsit több időt tud szánni az ember azokra a dolgokra, amelyekre a napi mókuserék pörgetése közben nem jut ideje. Most éppen családfakutatással foglalkozom, sikerült az 1600-as évek elejéig felkutatni az őseimet. Emellett, aki ismer, tudja, hogy a testvéreim révén több unokaöcsém és unokahúgom van, akikkel szívesen töltöm az időmet, és a Heimatwerk felnőtt csoportjával is sok közös programot szervezünk.

Mit jelent az Ön számára német nemzetiségűnek lenni?

Alapvetően egy erős identitástudatot, ami az emberben folyamatosan dolgozik. Az én esetemben is sok mindenben nyilvánul meg, például tánc, ének, sváb történetek írása, helytörténet, épített örökség védelme, és valamilyen szinten a német nyelv, ami talán a legfontosabb lenne, de sajnos ez szorult leginkább a háttérbe. Nagyon jó érzés ehhez a közösséghez tartozni, nagyon sok baráti kapcsolatot és jó ismeretséget köszönhetek a nemzetiségemnek.

BA

PILISSZENTIVÁNI ADVENT

2016-ban Solymáron indult útjára a „világító adventi kalendárium” játék, melyet Grimmé Dévényi Erika talált ki. Azóta nagyon sokaknak megtetszett, mostanra közel 120 magyar település – köztük három határon túli – csatlakozott a kezdeményezéshez.

Évek óta figyeltem a solymári csoportot, és arra gondoltam, hogy idén Szentivánon is meg kellene valósítani, ezért létrehoztam a Facebookon a Pilisszentiváni Advent csoportot. Ezzel Pilisszentiván is felkerült a „Világító adventi kalendárium Magyarországon” térképre.

A játék lényege ugyanaz, mint a többi adventi naptárnak. December elsejétől minden nap egy-egy család vagy intézmény öltözteti adventi díszbe az ablakát, amiben megjelenik az aznapi sorsszám is. Az ablakdíszítők között a napokat sorsolás útján osztjuk ki. Így karácsonyhoz közeledve egyre több ablak világít, szenteste pedig egyszerre gyönyörködhetünk az összes ablakban. Hogy melyik nap hol található a sorszámmal ellátott, kidíszített, világító ablak, az meglepetés, mert azt a vadászoknak a faluban sétálva kell megkeresniük. Mivel Pilisszentiván területe elég nagy ahhoz, hogy csak úgy sétálgatva megtaláljuk a soron következő ablakot, ezért minden reggel megosztok egy térképet, hogy melyik jól behatárolt területet bejárva található az aznapi „kinyitandó” ablakok. Kinyitni úgy tudják a játékban részt vevők ezeket, ha megtalálás után lefényképezik, és feltöltik a képet a csoportba.

Nyertes, díjazott nincs, mert ez nem egy verseny. Itt mindenki nyer, mind a díszítő, mind a vadász, illetve az is, aki csak gyönyörködik egy-egy szép ablakban.

A kezdeményezés már sikeresnek mondható, mert egy hét alatt több mint huszonnégyen jelentkeztek ablakdíszítésre. Ha valaki most kapott kedvet, november 30-áig még jelentkezhet. A cél, hogy minél több ablak legyen, ami kinyitásra vár. Ebben a mostani, vírusos időszakban ez egy olyan közösségi játék, program, ahol az emberek nem találkoznak egymással, mégis együtt örülnek!

Marlokné Somogyi Ildikó

A Pilisszentiváni Advent csoport itt érhető el:
www.facebook.com/groups/966732463825438

GONDOKKAL TERHELT HETEK

Gyakori áramszünetekkel, a falu jelentős részét érintő vízhiánnyal és súlyosbodó járvánnyal kell szembenéznie az önkormányzatnak. Poppréné Révay Gyöngyi polgármester az egészségügyi dolgozókkal, az oktatási intézmények vezetőivel és a szolgáltatókkal is folyamatos kapcsolatban van.

Az elmúlt időszakban igen gyakran volt áramszünet a faluban. Sikerült-e utána járnunk az Elmúnél, hogy mi a probléma?

Először a nyári hónapokban tapasztaltuk a munkából hazatérve, hogy villognak az otthoni elektromos berendezések, tehát feltételezhetően áramszünet volt. Azt mindannyian tudjuk, hogy a gyakori áramszünetek kárt okozhatnak a mosógépben, mosogatógépben, televízióban stb. A lakosok több egyéni bejelentést is tettek az Elmű ügyfélszolgálatánál, és természetesen a polgármesteri hivatal is jelezte a tapasztaltakat. Mivel akkor érdemleges válasz nem érkezett, hivatalos levélben fordultunk a szolgáltatóhoz. Ekkor már tíz napon belül megérkezett a válasz, sőt két osztályvezető is személyes látogatást tett nálunk.

Az Elmű képviselői elmagyarázták, hogy az áramkimaradások oka nagyon összetett. Gondot jelent, hogy a nagyfeszültségű vezetékek környezetében nagy fák találhatók, melyek károsítják, kidörzsölik vagy elszakítják a vezetékeket. Ahhoz pedig, hogy kiderítsék, mely terület az érintett, szakaszosan kell lekapcsolni az áramot, és csak szakaszosan is kapcsolják vissza. Ezen a találkozón megállapodtunk, hogy minden egyes előre látható áramszünetet jelezni fognak, nemcsak a lakosság, hanem a hivatal felé is, annak érdekében, hogy mi is tudjuk tájékoztatni a lakosságot a saját fórumainkon keresztül. Ez az ígéret azonban ősszel nem teljesült maradéktalanul.

Októberben pedig egy váratlan helyzet állt elő: Solymár, Nagykovácsi és Szentiván között az erdőben egy kiszáradt fa rádólt a nagyfeszültségű vezetékre. Az áram a faluban egy óra alatt akár 30-szor is elment, majd visszajött. Még a hivatal is bezárt, sok vállalkozó ellehetetlenült azon a napon. Az Elmű azt a tájékoztatást adta, hogy akinek a berendezése igazolhatóan az áramkimaradások miatt romlott el, azoknak megtérítik a kárt. A kárbejelentési igényt a lakosoknak egyedileg kell intézniük, és fontos, hogy az elromlott berendezést is tartsák meg. A szolgáltató a bejelentés után helyszíni szemlét tart, ennek alapján kártalanítják a lakosságot. A témához tartozik, hogy a szolgáltató az őszi hónapokban vezeték alatti favágást végzett, és ennek során sajnálatos módon több, a falu fakataszterében nyilvántartott fát tettek tönkre. Erről a problémáról most szándékozom tárgyalást kezdeményezni a szolgáltatóval.

Az áramkimaradások után gyakran vízhiány is volt a faluban, ami nemcsak egy-egy utcát, hanem komplett településrészeket is érintett, illetve érint a mai napig. Ezek a műszaki gondok a Ságvári utca vízvezeték-rekonstrukciós munkálataival függnek össze?

Alapvetően igen. A háromszáz milliméter vastag főnyomócső cseréjéről van szó, körülbelül 650 méter hosszú szakaszon. Ehhez társul még, hogy a lakossági bekötések is megújulnak. A kivitelezési munkálatok során kiderült, hogy a DMRV rendelkezésére álló közműtérképek elavultak, mást mutat a dokumentáció, és mást a valóság. Feltételezhetően 60 évvel ezelőtt, amikor fektették a vezetékeket, olyan körülmények adódtak, amelyek miatt el kellett térni az eredeti tervtől. Már a fővezeték csonkját is négy napig keresték. Az eredetileg 4-5 hétre tervezett határidő nem volt tartható, mivel az alvállalkozó engedélyezésre vagy alkatrészre vár.

November 2-án pedig egy vis major helyzet alakult ki. Amikor a főnyomócsövet a hálózatra szerették volna rákötni, a tolózárak elzárása során komoly mű-

szaki hiba adódott, amely dominó-elvszerűen vonta maga után a többi nehézséget. A Ságvári utca két végén található, úgynevezett rákötő árkok gyorsan megteltek vízzel, szó szerint katasztrofális állapot alakult ki. Késő éjszakáig dolgozott a kivitelező, esőben, sötétben. Embert próbáló küzdelem volt. Jómagam is a helyszínen voltam, valamint a DMRV szentendrei kirendeltségének főosztályvezetője is, aki a kérésemre még aznap este közleményt adott ki. A kialakult tartós vízhiány ideje alatt a tűzoltók segítettek a vízosztásban, amit ezúton is köszönök nekik! A munkának pedig még nincs vége, hiszen beszélgetésünk napján is lajtos kocsival történik majd este a vízosztás a falu jelentős területén.

Az elmúlt években sok beruházás volt Pilisszentivánon, de ez utóbbi esetén nagyon sok nehézséggel kellett szembenéznie a kivitelezőnek és nekünk is. A Ságvári utca lakóinak türelmét ez a fejlesztés igencsak próbára teszi, nagyon köszönöm nekik a kitartásukat!

Nem mehetünk el szó nélkül amellett sem, hogy a koronavírus-járvány már az óvodát, az iskolát, sőt a hivatal működését is érinti.

A házi orvosokkal, az egészségügyi dolgozókkal, a védőnőkkel napi kapcsolatban vagyunk. Nem számít, hogy hétköznap van-e vagy vasárnap este. Sajnos napról napra erőteljesen nő a betegek száma. Míg két hete naponta 4, ma már 20-25 újabb megbetegedésről értesülünk. Az óvodában is megfeszített munka folyik. Mivel az oktatási hivatal nem engedte meg, hogy az intézmény akár részlegesen is bezárjon, két héten keresztül 14 pedagógusból 7 volt jelen, összevont csoportokban folyt az óvodai nevelés. Az iskola három napra digitális munkarendre tért át.

A különleges jogrendet illetően már van tapasztalatunk. Testületi és bizottsági ülések nem lesznek, de informális tanácskozásokra szükség van, hiszen lassan a 2021-es költségvetésen is dolgozunk kell. Az operatív törzs ismét ülészik majd. Rendkívül megfeszítő, szellemileg és fizikailag is megterhelő időszakban kell most helytállnunk. Most is azt kérem mindenkitől, hogy ne menjünk közösségbe, vigyázzunk egymásra, és ahol lehet, támogassuk egymást.

Balasi Anikó

ÉVSZAKFÜZÉR

Klotz Mária legújabb verseskötetét, az Évszakfüzért október 9-én ismerhette meg a pilisszentiváni közönség. A Generációk Házában tartott könyvbemutatót az Irodalmi Rádió két munkatársa, Zsoldos Adrienn és Zsoldos Árpád szervezte.

Dévai Nagy Kamilla előadóművész és Klotz Mária, a verseskötet szerzője

Az eseményt Dévai Nagy Kamilla és a Krónikás Zenede növendékeinek zenés előadása színesítette. Produkciójuk után Poppréné Révay Gyöngyi köszöntötte a megjelenteket. A polgármester mindenképp előtt örömeinek adott hangot, hogy – még ha csak kisebb körben is, de – lehetőség van újra találkozni. Hozzáfűzte, az öröm mellett a szeretet, a kíváncsiság és az irodalom hozta össze az egybegyűlteket a verseskötet bemutatóján. A könyvből a Szomorúság helyett című verset emelte ki, ugyanis ezen akadt meg a szeme először. Bár a költemény az ősről és az elmúlásról szól, nagy hatással voltak rá a sorok, melyek után még nagyobb kíváncsisággal fogott hozzá a kötet többi verséhez. „Azt gondolom, hogy ha valaminek van jelentősége az életünkben, az pontosan az, amikor a szavakat nemcsak egymás mellé tesszük a mindennapi életünkben, a beszéd során, hanem mondunk is valamit. Mondunk valamit másoknak, a szavainkkal, a gondolatainkkal, az érzéseinkkel átadunk valamit” – fogalmazott.

A köszöntő szavak után a szerző, Klotz Mária arról mesélt, milyen hatással volt az életére a járványhelyzet. A karantént, „amikor az ember magába roskad, és a fájdalomtól, a bezártságtól, a kirekesztettségtől, a tehetlenségtől nem tud mit csinálni”, úgy használta ki, hogy az írás útján kiadott magából mindent. Alkotóként termékeny időszakon van tehát túl, több verse és két kötete látott a közelmúltban napvilágot, az egyik a Szerelmes napló, a másik pedig az Évszakfüzér. Ez utóbbiból a bemutató végén a két szervező, Zsoldos Adrienn és Zsoldos Árpád több verset is felolvasott a közönségnek.

Botzheimné Szűcs Emese

Az ünnepségről a Pilis Televízió felvételt készített. A videó a QR-kód beolvasásával érhető el.

FŐHAJTÁS ÉS ÜNNEP

Átadták a kitüntetések

Hazánk egyik kiemelkedő és fájó eseményére emlékeztünk október 23. előestéjén. A szűk körben megrendezett koszorúzási ceremónia után a házasságkötő teremben az emlékezés mellett helyet kapott az elismerés is: ebben az évben az önkormányzat négy kitüntető címet adományozott.

Egy elszánt nemzet felemelte a fejét, és nemet mondott az elnyomásra. Az 1956-os forradalom eseményeiről Pilisszentivánon október 22-én, délután a Fő téren emlékeztünk meg. A koszorúzás során a község előljárói és az intézmények, civil szervezetek képviselői a Szentiváni Fúvószenekar zenei kísérete mellett helyezték el a koszorúkat az emlékműnél. Ezt követően a meghívott vendégek a házasságkötő terembe vonultak, ahol a járványügyi szabályok betartása mellett folytatták a megemlékezést.

Elsőként Pass Olivér, a Pilisszentiváni Általános Iskola 5. osztályos tanulója Tamási Lajos Piros a vér a Pesti utcán című versét szavalta el. Ezután Poppréné Révay Gyöngyi polgármester ünnepi beszéddel köszöntötte a megjelenteket. Elmondta, hogy bár az idén a kényszerű megszorító intézkedések ellenére szűk körben zajlik

a megemlékezés, ugyanolyan őszinte hittel és tisztelettel gondolnak az '56-os forradalom hőseire, mintha nagyközönség előtt tették volna. Hangsúlyozta, hogy a 2020-as év kitüntetettjeit, a Pilisszentiváni Emlékremben részesülőket ugyan ez alkalommal családias légkörben köszöntik, de az érdemeikről szóló hírek messze szállnak majd.

A köszöntő szavak után a polgármester egy fiatalasszony megrázó beszámolóját elevenítette fel a forradalomról. A most 81 éves asszony, Slavovics Gyuláné visszaemlékezését Jánosiné Slavovics Julianna jegyezte le. „1956 őszén 21 éves voltam... A halál látható és tapintható volt. Szemtanúja voltam a véres eseményeknek, és a szeretteimre gondoltam eközben: Lehet, hogy nem látom őket többé?” Az események felidézése után a polgármester így folytatta: „A szabadsággal még

van dolgunk, még tanulunk kell a szabadságot. Ha lehet csodáról beszélni az '56-os forradalom és az utána következő megtorló, szörnyűséges évek kapcsán, az éppen az, hogy mi szabadságban élhetünk. Szánjunk egy kis időt arra, hogy tudatosan felidézzük a szabadság érzetét.”

A megemlékezést követően ünnepélyes keretek között átadták a Pilisszentiván Község Önkormányzatának Képviselő-testülete által odaítélt Pilisszentivánért Emlékermeket is. Kitüntetésben részesült a Pilisszentiváni Polgárőr és Tűzoltó Egyesület, a Pilisszentiváni Helytörténeti Egyesület, valamint Ludwig Klára, a Jókenyér ügyvezetője és Dienes Andrea cukrászmester.

A tűzoltó-egyesület elnökét, Bodnár Ferencet és az egyesületi tagokat a Magyar Tűzoltósövetség elnöke, Dobson Tibor dandártábornok köszöntötte. Az elnök beszédében kitért arra, hogy Szentivánon szervezik meg immár 15 éve az országos tűzoltó-találkozót, így erre a településre már szinte hazajár. Értékelte, hogy a településen országos viszonylatban is ritka összetartó közösség él, és méltatta a tűzoltó-egyesület szakmai munkáját. Megtudtuk, hogy a bajtársak nemcsak Szentivánon, hanem a környező településeken és alkalmanként Budapesten is szolgálnak. Elmondta, hogy a nemzeti összetartozás jegyében példaértékű munkát végeznek, hiszen rendszeresen támogatják a határon túli magyarok területet is. A dandártábornok végül felköszöntötte Bodnár Ferencet, az egyesület elnökét 60. születésnapja alkalmából.

A Helytörténeti Egyesületet Marlokné Somogyi Ildikó képviselő méltatta, aki

maga is alapító tagja volt az egyesületnek, sőt mint megtudtuk, 2007-ben az alakuló ülés levezető elnöke volt. „A Pilisszentiváni Helytörténeti Egyesület 2007 novemberében alakult – idézte fel – azzal a céllal, hogy Pilisszentiván múltjának minél teljesebb körű feltárásával foglalkozzon. A 22 alapító tagból 9 fő jelenleg is tag, napjainkban a pártoló tagokkal együtt körülbelül 90 fő az egyesület létszáma.” A képviselő méltató beszédében felsorolta az egyesület érdemeit, elért céljait. Ezek közé tartozik a pilisi bányászati történetének, emlékeinek kutatása, tárgyi és egyéb emlékek rendszerezése, digitalizálása, képnézegető és helytörténeti estek szervezése, képoszlopok felújítása, a Borbála-emlékhely létrehozása, kilenc könyv kiadása, könyvbemutatók szervezése, és még folytathatnánk a sort.

A képviselő kiemelte: „Azt gondolom, hogy a Helytörténeti Egyesület legnagyobb érdeme az értékörzés és értékmegtartás. A mai kor embere szerencsére kezd rájönni, hogy fontos számára a hagyományokhoz való visszatérés. Az utolsó pillanatban vagyunk, amikor még van néhány tárgyi emlék, amit meg tudunk őrizni, meg tudunk menteni az utókor számára. Ahhoz, hogy egy egyesület ilyen sokrétű és ilyen nagy munkát tudjon végezni, kellenek megszállott vezetők és emberek, akik hisznek abban, hogy amit csinálnak, az jobba teszi a közösség életét. Köszönöm nekik, hogy ezt a munkát felvállalták, Pilisszentiván hírnevét emelték, a helytörténeti ismereteket továbbadták az utánunk jövő generációknak.”

A díjat eredetileg az egyesület korábbi elnöke, Ziegler Ágota vette volna át, de ő sajnos betegség miatt nem tudott részt venni az eseményen. A kitüntetést végül Kovács Zoltán egyesületi elnök vette át, aki megköszönte az elismerést, majd hozzátette: „Mindaz, amit mind ez ideig elért az egyesületünk, Ági vezetése alatt jött létre. Köszönet illeti az áldozatos munkáért. Alelnökként megtanultam, hogy mi hajtotta Ágit, milyen gondolatok mentén vezette az egyesületet. Ezen szellemiség mentén fog egyesületünk tovább dolgozni.”

Kitüntetésben részesült Ludwig Klára, a Jókenyér ügyvezető igazgatója is. A díjazottat Richolm Erik képviselő méltatta:

„Klára elhivatott, értékörző és értékremlő életpéldája az ősök erő feletti kitartásával és szorgalmával vonható párhuzamba.” A laudáció részletesen kitért a szakmai életútra, és azt is megtudhatuk, hogy Klára már kisgyermek korában is sokat segített kora hajnalban a konyhában. Amikor Németországba vezetett az útja, egy ottani pékségnél egyedüli nőként állt helyt. Miután férjét megismerte, úgy határoztak, hogy hazatérnek és itt, a Pilis ölelésében folytatják közös életüket.

Ludwig Klára őszintén beszélt a Jókenyer hitvallásáról, arról, hogy a testi és lelki egészséghez elengedhetetlen a jó ke-

nyér, illetve hogy mindaz, ami egy jó kenyérhez kell, a természet ajándéka. Vállalkozása számos kiemelkedő díjat tudhat magáénak, 2020-ban pedig megnyerte a Magyar Cukrásziparosok Országos Ipartestülete által meghirdetett Magyarország Cukormentes Tortája versenyt is. „Köszönöm az elismerést, jólesik, ha az ember 25 éves munkáját elismerik” – fejezte ki háláját Pilisszentivánnak, ami otthon az a hely, ahol támogatják az elképzeléseinket. A cégünket is számos megpróbáltatás érte, de a helyi közösségtől sok támogatást kaptunk. Mi otthonra találtunk itt, Pilisszentivánon. Az egész csapat nevében köszönjük. A siker mindig együttműködés, mindig csapatmunka és mindig értékek melletti elköteleződés” – fogalmazott az ügyvezető.

A nyertes „Szentivánéji álom” fantázia-nevű tortát Dienes Andrea szentiváni cukrászmester álmodta meg, aki szintén Pilisszentivánért Emlékéremben részesült. Az ő eddigi életútjáról Páva Anett beszélt. Megtudtuk, hogy Andrea már ötévesen megfőzte első paprikás krumpliciját, és szereti a gasztronómia minden területét. Nem is volt kérdés, hogy milyen irányba viszi az élet. Gyakor-

ló éveit a Hilton szállóban és a Grand Hotelben töltötte. Szakmai példaképének Borbély Béla bácsit tartja, aki Magyarország bonbonkirálya néven ismert. A tőle tanult szakmai alázat alapozta meg mindazt a tudást, amivel rendelkezik. Andreának saját bonbon-kollekciója van, cukrászati blogot vezet, épp most fejezte be tortakönyvét, mindemellett sorra nyeri a cukrászati díjakat.

Mint Andreától megtudtuk, maradtak még álmai, például tervei között szerepel, hogy megnyitja saját múzeum-kávézóját, és már arra is készül, hogy megsüthesse Erzsébet királyné tortáját. „Klárával való együttműködésünk a kezdetektől fogva sikeres volt. A kettőnk filozófiája találkozott a közös munkában: a minőségi alapanyagok felhasználása és az a szándék, hogy jót adhassunk az embereknek. A mi kis falunk, Pilisszentiván is nyert ezzel a díjjal. Az itt élők rengeteget tesznek azért, hogy lokálpatrióták legyenek. Szeretek itt élni, köszönöm, hogy támogattatok. Köszönöm Klárának, a családomnak. Kívánom, hogy egyszer mindenki álma valóra váljon” – fogalmazott a cukrászmester.

Balasi Anikó

Fotók: Balasi Anikó, Barcsik Géza

Az ünnepségről a Pilis Televízió felvételt készített. A videó a QR-kód beolvasásával érhető el.

FRÜHER

Októberben is folytatódott az iskola diákjai számára meghirdetett tematikus verseny. A Pilisszentiváni Német Nemzetiségi Önkormányzat ez alkalommal német nyelvű interjúkat kért. A 15 beérkezett pályamű közül díjat kapott Szendefy Lola, Stribik Eszter, Havasi Annamária, Klencsák Attila és Császár Olivér munkája. A szakmai zsűri a legjobbnak Engert Zsófia „Früher” című írását találta.

Ich habe mit meiner Oma über die alten Zeiten gesprochen, wie das Leben damals war. Zuerst habe ich über die Schule früher Fragen gestellt.

Welche Klassen gab es?

In einer Klasse waren 30-36 Kinder, das ist eine sehr große Zahl, deshalb brauchte man völlige Ruhe. Die Mädchen und die Jungen waren in extra Klassen, es gab eine a und eine b Klasse. Alle Fächer wurden von einer Lehrerin gelehrt.

Heute haben wir sehr viele Fächer, bekommen sehr viele Hausaufgaben und wir schreiben sehr oft Teste. Wie war es damals?

Wir hatten nicht so viele Fächer, und bekamen nicht so viele Hausaufgaben, wie ihr, aber diese Zeiten waren trotzdem nicht leicht. Die Strafen waren streng: wenn wir eine Antwort jemandem geflüstert haben, oder wir uns nicht gut benommen haben, mussten wir entweder in der Ecke stehen, oder wir bekamen einen Schlag auf die Finger.

Die schwäbischen Familien hatten bestimmt viele Tiere um das Haus, deshalb gab es mehrere Hausarbeiten. Was mussten die Kinder machen?

Im Allgemeinen beschäftigten sich die Kinder nicht mit den Tieren. Die Geschwister teilten die Aufgaben zwischen einander. Der Eine arbeitete in der Küche: er half beim Kochen und bereitete die Zutaten vor. Der Andere fegte und wusch den Boden. Wir gingen zusammen auf die Maisfelder, und hackten.

Was machten die Kinder, als sie mit den Aufgaben fertig wurden?

In der Freizeit haben die Kinder aus dem Dorf miteinander gespielt. Wir hatten keine Puppen, oder keine Autos, sondern wir machten sie aus Maiskolben. Wir haben meistens mit dem Ball gespielt, sind in den Wald gegangen, haben Theateraufführun-

gen vorgetragen oder wir haben in den Sand gezeichnet. Die Kindersprüche waren auch beliebt.

Welche waren die größten Feiern, die man mit den Verwandten und mit den Bekannten gefeiert hat?

Es gab sehr viele, aber es gab Fünf, die am wichtigsten waren. Die Osterbräuche und Weihnachtsbräuche waren fast die selben, wie heutzutage. Als wir die Maiskolben schälten oder Weinlese oder Schweineschlachtung war, arbeitete man sehr hart, aber die Stimmung war sehr gut. Man hat gesungen, und am Abend hat man die Gäste bewirtet. Bei der Schweineschlachtung war das ein Brauch, dass die Kinder den Schwanz des Schweines gezogen haben, und die Erwachsenen haben ein paar Geldstücke zugeworfen.

Dank des Interviews konnten wir einen Einblick gewinnen, wie unsere Ahnen lebten, so werden wir sie hoffentlich noch mehr schätzen.

GYÓGYPEDIKÚR

Problémás láb kezelése, manikűr szolgáltatások, **akár az Ön otthonában**, Pilisvörösváron és környékén. Nagy tapasztalattal rendelkező szakember vagyok. **Keressen bizalommal.**

Elérhetőségem:
06/20-2-568-564

megbízható, igényes **építészeti tervezés**

- ↑ Szentivánon és környékén
- ↑ új családi házak tervezése
- ↑ meglévő épületek bővítése
- ↑ teljeskörű, átfogó ügyintézésel

jő tervezés
www.johaztervezes.hu
info@johaztervezes.hu +36 30 238 9577

Góliát Gumiklinika
ÚJ ÉS HASZNÁLT, 80-90%-OS ABRONCSOK
EXTREM MÉRTEKBEK IS!

Nyitva:
H-P: 8⁰⁰-17⁰⁰
Szo: 8⁰⁰-12³⁰
V: zárva

2085 Pilisvörösvár, Budai út 18/A
(Toyota kereskedés mellett)
Tel.: (+36) 30/606-5921
(06) 26/331-897

Szervizünkben a raktárról vásárolt új abroncsok szerelése díjmentes.

www.goliatgumi.hu

MINDENSZENTEK – HALOTTAK NAPJA

„Nem véletlen, hogy az egyház épp a tél küszöbére, az elmúlás kezdetére helyezte – s egymás mellé – mindenszentek és halottak napját, ünnepét – írja Pilinszky János A tél küszöbén című művében. (...) A külső kép: a hervadás, a halálé és a menekülésé. Egyedül az ember függeszti szemét a mindenség lankadatlanul működő csillagaira, a távoli és nagy egészre, s azon is túlra...”

Mindenszentek és halottak napja környékén a szentivániai is feldíszítették szeretteik sírjait. Erről készült fényképekből láthatnak összeállítást.

Mindenszentek: hideg ősz
bolyg a szellem fázva,
fázó népség temetőz
sírokon gyertyázva.

Jaj az év temető,
mindennap egy holt,
minden napra minden éj
ráírja, hogy: Volt.

*Babits Mihály:
Líra, kalendárium, mese,
vers, kabala 3. (részlet)*

